

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจขายข้าวของเกษตรกรในกิ่งอำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา โดยผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบการอธิบายเรียงลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกข้าว การขายข้าว และการรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดของเกษตรกร
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจขายข้าวของเกษตรกร
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวของเกษตรกร
- ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรด้านการผลิตและการตลาด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกข้าว การขายข้าว และการรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาดของเกษตรกร

1.1 เพศ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.50 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 36.50 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 เพศของเกษตรกร

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	254	63.50
หญิง	146	36.50
รวม	400	100

1.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี ร้อยละ 21.50 และมีอายุมากกว่า 60 ปี เป็นจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.25 อายุต่ำสุดของเกษตรกรคือ 32 ปี อายุมากที่สุดคือ 76 ปี เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 45.68 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 6.541 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 อายุของเกษตรกร

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
30 – 40 ปี	86	21.50
41 – 50 ปี	246	61.50
51 – 60 ปี	55	13.75
มากกว่า 60 ปี	13	3.25
รวม	400	100

อายุต่ำสุด 32 ปี อายุมากที่สุด 76 ปี
อายุเฉลี่ย 45.68 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.541

1.3 ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 71.25 รองลงมาคือจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 16.75 และมีเกษตรกรที่ไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 2.25 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	9	2.25
ประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า	285	71.25
ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	67	16.75
มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า	18	4.50
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	21	5.25
รวม	400	100

1.5 จำนวนพื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมดระหว่าง 1 – 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมา มีพื้นที่ปลูกข้าวระหว่าง 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 30.75 และเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าว น้อยที่สุดคือมากกว่า 30 ไร่ ร้อยละ 2.25 โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวต่ำสุดคือ 2 ไร่ พื้นที่ปลูกข้าวสูงสุดคือ 40 ไร่ คิดเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโดยเฉลี่ย 10.69 ไร่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 7.556

สำหรับพื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวโดยใช้ที่ดินของตนเองนั้น เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกข้าวของตนเอง อยู่ระหว่าง 1 – 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.24 รองลงมาคือมีพื้นที่ระหว่าง 6 – 10 ไร่ ร้อยละ 33.52 และมีพื้นที่ปลูกข้าวซึ่งเป็นที่ดินของตนเองน้อยที่สุดคือพื้นที่ระหว่าง 26 – 30 ไร่ ร้อยละ 0.82 โดยมี พื้นที่ปลูกข้าวต่ำสุดคือ 1 ไร่ พื้นที่ปลูกข้าวสูงสุด 30 ไร่ คิดเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโดยเฉลี่ย 8.38 ไร่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 6.103

ในส่วนของพื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวโดยเช่าที่ดินของผู้อื่น เกษตรกรเช่าที่ดินพื้นที่ระหว่าง 1 – 5 ไร่ และ 6 – 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมาคือเช่าที่ดินพื้นที่ระหว่าง 11 – 15 ไร่ และ 16 – 20 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 17.14 เท่ากัน และไม่มีเกษตรกรคนใดที่เช่าที่ดินผู้อื่นมากกว่า 30 ไร่ โดยมี พื้นที่เช่าที่ดินปลูกข้าวต่ำสุดคือ 1 ไร่ พื้นที่เช่าที่ดินปลูกข้าวสูงสุด 30 ไร่ คิดเป็นพื้นที่เช่าที่ดินโดย เฉลี่ย 10.88 ไร่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 6.797

สำหรับพื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวของเกษตรกรที่ให้ผู้อื่นเช่ามีพื้นที่อยู่ระหว่าง 6 – 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 71.43 และพื้นที่ระหว่าง 1 – 5 ไร่ ร้อยละ 28.57 โดยเป็นพื้นที่ให้เช่าต่ำสุด 5 ไร่ พื้นที่ ให้เช่าสูงสุด 10 ไร่ คิดเป็นพื้นที่ให้เช่าโดยเฉลี่ย 7.71 ไร่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 2.058 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนพื้นที่ที่ใช้ในการปลูกข้าวทั้งที่ดินของตนเอง เช่าที่ดินของผู้อื่น รวมถึงที่ดิน
ที่ให้ผู้อื่นเช่าปลูกข้าว

(n = 400)

จำนวนพื้นที่	พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าว ทั้งหมด		พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าว โดยเป็นที่ดิน ของตนเอง		พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าว โดยเช่าที่ดิน ของผู้อื่น		พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าว โดยให้ผู้อื่น เช่าที่ดิน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ไร่	128	32.00	155	42.24	30	28.57	2	28.57
6 – 10 ไร่	123	30.75	123	33.52	30	28.57	5	71.43
11 – 15 ไร่	62	15.50	52	14.18	18	17.14	0	0.00
16 – 20 ไร่	54	13.50	24	6.52	18	17.14	0	0.00
21 – 25 ไร่	13	3.25	4	1.09	6	5.72	0	0.00
26 – 30 ไร่	11	2.75	3	0.82	3	2.86	0	0.00
มากกว่า 30 ไร่	9	2.25	6	1.63	0	0.00	0	0.00
รวม	400	100	367	100	105	100	7	100

พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวทั้งหมด

จำนวนพื้นที่ต่ำสุด 2 ไร่ จำนวนพื้นที่สูงสุด 40 ไร่
จำนวนพื้นที่เฉลี่ย 10.69 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.556

พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวโดยเป็นที่ดินของตนเอง

จำนวนพื้นที่ต่ำสุด 1 ไร่ จำนวนพื้นที่สูงสุด 35 ไร่
จำนวนพื้นที่เฉลี่ย 8.38 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.103

พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวโดยเช่าที่ดินของผู้อื่น

จำนวนพื้นที่ต่ำสุด 1 ไร่ จำนวนพื้นที่สูงสุด 30 ไร่
จำนวนพื้นที่เฉลี่ย 10.88 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.797

พื้นที่ที่ใช้ปลูกข้าวโดยให้ผู้อื่นเช่าที่ดิน

จำนวนพื้นที่ต่ำสุด 5 ไร่ จำนวนพื้นที่สูงสุด 10 ไร่
จำนวนพื้นที่เฉลี่ย 7.71 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.058

1.6 จำนวนแรงงานในครอบครัวของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า จำนวนแรงงานในครอบครัวรวมทั้งหมดของเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีแรงงาน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาคือมีจำนวนแรงงาน 3 คน ร้อยละ 17.25 และจำนวนแรงงานในครอบครัวที่น้อยที่สุดคือ 6 คน และ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1 เท่ากัน สำหรับจำนวนแรงงานต่ำสุดคือ 1 คน จำนวนแรงงานสูงสุด 7 คน คิดเป็นจำนวนแรงงานโดยเฉลี่ย 2.56 คน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1.062

สำหรับจำนวนแรงงานชายและหญิงนั้น จำนวนแรงงานเกษตรกรชายส่วนใหญ่คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 70.31 รองลงมาคือ 2 คน ร้อยละ 23.96 มีจำนวนแรงงานขายน้อยที่สุดคือ 4 คน ร้อยละ 1.30 โดยเป็นจำนวนแรงงานชายต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานชายสูงสุด 4 คน คิดเป็นจำนวนแรงงานชายโดยเฉลี่ย 1.37 คน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.630

ในส่วนของจำนวนแรงงานหญิง แรงงานหญิงส่วนใหญ่คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 76.98 รองลงมาคือ 2 คน ร้อยละ 17.65 โดยเป็นจำนวนแรงงานหญิงต่ำสุด 1 คน แรงงานหญิงสูงสุด 4 คน คิดเป็นจำนวนแรงงานหญิงโดยเฉลี่ย 1.28 คน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.569 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนแรงงานในครอบครัวของเกษตรกร

(n = 400)

จำนวนแรงงาน ในครอบครัว	จำนวนแรงงานชาย		จำนวนแรงงานหญิง		จำนวนแรงงานรวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	270	70.31	301	76.98	26	6.50
2 คน	92	23.96	69	17.65	230	57.50
3 คน	17	4.43	18	4.60	69	17.25
4 คน	5	1.30	3	0.77	58	14.50
5 คน	0	0.00	0	0.00	9	2.25
6 คน	0	0.00	0	0.00	4	1.00
7 คน	0	0.00	0	0.00	4	1.00
รวม	384	100	391	100	400	100

จำนวนแรงงานในครอบครัวรวมทั้งหมด

จำนวนแรงงานต่ำสุด	1	คน	จำนวนแรงงานสูงสุด	7	คน
จำนวนแรงงานเฉลี่ย	2.56	คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.062	

จำนวนแรงงานชาย

จำนวนแรงงานต่ำสุด	1	คน	จำนวนแรงงานสูงสุด	4	คน
จำนวนแรงงานเฉลี่ย	1.37	คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.632	

จำนวนแรงงานหญิง

จำนวนแรงงานต่ำสุด	1	คน	จำนวนแรงงานสูงสุด	4	คน
จำนวนแรงงานเฉลี่ย	1.28	คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.596	

1.7 รายได้เฉลี่ยต่อปี รายได้จากการปลูกข้าว และรายได้เสริมนอกจากการปลูกข้าวของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาคือมีรายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 20 และมีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 90,001 – 100,000 บาท จำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 0.50 โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำสุด 10,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อปีสูงสุด 150,000 บาท คิดเป็นรายได้รวมเฉลี่ย 37,943.88 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 20584.80

ในส่วนของรายได้จากการปลูกข้าว เกษตรกรมีรายได้จากการปลูกข้าวอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมาคือมีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 29.25 และไม่มีเกษตรกรรายใดที่มีรายได้จากการปลูกข้าวอยู่ระหว่าง 80,001 – 90,000 บาท และมากกว่า 100,000 บาท สำหรับรายได้จากการปลูกข้าวต่ำสุดคือ 2,000 บาท รายได้จากการปลูกข้าวสูงสุด 100,000 บาท คิดเป็นรายได้จากการปลูกข้าวโดยเฉลี่ย 22,727.63 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 15278.81

สำหรับรายได้เสริมนอกจากการปลูกข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้เสริมไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือมีรายได้เสริมระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 25.75 และไม่มีเกษตรกรรายใดที่มีรายได้เสริมอยู่ระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท และ 70,001 – 80,000 บาท โดยรายได้เสริมต่ำสุดคือ 2,000 บาท รายได้เสริมสูงสุด 135,000 บาท คิดเป็นรายได้เสริมโดยเฉลี่ย 16,238.10 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 16886.97 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 รายได้เฉลี่ยต่อปี รายได้จากการปลูกข้าว และรายได้เสริมนอกจากการปลูกข้าว
ของเกษตรกร

(n = 400)

รายได้	รายได้เฉลี่ยต่อปี		รายได้จากการปลูกข้าว		รายได้เสริม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท	0	0.00	117	29.25	234	58.50
10,001 – 20,000 บาท	79	19.75	129	32.25	103	25.75
20,001 – 30,000 บาท	125	31.25	76	19.00	29	7.25
30,001 – 40,000 บาท	80	20.00	38	9.50	19	4.75
40,001 – 50,000 บาท	58	14.50	27	6.75	0	0.00
50,001 – 60,000 บาท	21	5.25	4	1.00	5	1.25
60,001 – 70,000 บาท	12	3.00	3	0.75	2	0.50
70,001 – 80,000 บาท	11	2.75	5	1.25	0	0.00
80,001 – 90,000 บาท	7	1.75	0	0.00	1	0.25
90,001 – 100,000 บาท	2	0.50	1	0.25	6	1.50
มากกว่า 100,000 บาท	5	1.25	0	0.00	1	0.25
รวม	400	100	400	100	400	100

รายได้เฉลี่ยต่อปี

จำนวนรายได้น้อยที่สุด 10,000 บาท จำนวนรายได้สูงสุด 150,000 บาท

จำนวนรายได้เฉลี่ย 37,943.88 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 20584.80

รายได้จากการปลูกข้าว

จำนวนรายได้น้อยที่สุด 2,000 บาท จำนวนรายได้สูงสุด 100,000 บาท

จำนวนรายได้เฉลี่ย 22,727.63 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15278.81

รายได้เสริมนอกจากการปลูกข้าว

จำนวนรายได้น้อยที่สุด 2,000 บาท จำนวนรายได้สูงสุด 135,000 บาท

จำนวนรายได้เฉลี่ย 16,238.10 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16886.97

1.8 งานหรืออาชีพเสริมของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาคือ เกษตรกรไม่ได้ระบุอาชีพเสริมที่ทำ ร้อยละ 33.75 สำหรับอาชีพเสริมที่เกษตรกรระบุไว้น้อยที่สุดคือ อาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 2.50 (ตารางที่11)

ตารางที่ 11 งานหรืออาชีพเสริมของเกษตรกร

งานหรืออาชีพเสริม	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	148	37.00
ไม่ระบุอาชีพเสริมที่ทำ	135	33.75
ค้าขาย	37	9.25
ทำไร่ – ทำสวน	36	9.00
ไม่ได้ทำอาชีพเสริม	19	4.75
หัตถกรรม	15	3.75
เลี้ยงสัตว์	10	2.50
รวม	400	100

1.9 ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่อเดือนของครอบครัวเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า ครอบครัวเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคไม่เกิน 2,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมาคือ มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 2,001 – 4,000 บาท ร้อยละ 41 สำหรับค่าใช้จ่ายระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท มีเกษตรกรระบุไว้น้อยที่สุดที่คิด คิดเป็นร้อยละ 1

โดยจำนวนค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคของครอบครัวเกษตรกรต่ำสุดคือ 800 บาท ค่าใช้จ่ายสูงสุดคือ 10,000 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคโดยเฉลี่ย 2,901.95 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 1595.01 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคต่อเดือนของครอบครัวเกษตรกร

ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค	จำนวน	ร้อยละ
0 – 2,000 บาท	168	42.00
2,001 – 4,000 บาท	164	41.00
4,001 – 6,000 บาท	53	13.25
6,001 – 8,000 บาท	11	2.75
8,001 – 10,000 บาท	4	1.00
รวม	400	100

จำนวนค่าใช้จ่ายต่ำสุด 800 บาท จำนวนค่าใช้จ่ายสูงสุด 10,000 บาท
 จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,901.95 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1595.01

1.10 เงินที่ใช้ลงทุนปลูกข้าวต่อปีของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนของตนเองในการปลูกข้าวไม่เกิน 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.75 รองลงมาคือใช้เงินทุนของตนเองระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 21.25 และมีเกษตรกรที่ไม่ใช้เงินทุนของตนเองในการลงทุนปลูกข้าวเลย คิดเป็นร้อยละ 15 โดยมีจำนวนเงินลงทุนต่ำสุด 1,000 บาท จำนวนเงินลงทุนสูงสุด 50,000 บาท คิดเป็นจำนวนเงินลงทุนโดยเฉลี่ย 7,449.09 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6819.37

สำหรับเงินลงทุนปลูกข้าวจากแหล่งอื่น เกษตรกรร้อยละ 42.25 ระบุว่าไม่ใช้เงินลงทุนจากแหล่งอื่น ร้อยละ 27 ใช้เงินลงทุนจากแหล่งอื่นไม่เกิน 5,000 บาท และใช้เงินลงทุนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 14.25 โดยมีจำนวนเงินลงทุนต่ำสุด 1,000 บาท จำนวนเงินลงทุนสูงสุด 50,000 บาท คิดเป็นจำนวนเงินลงทุนโดยเฉลี่ย 10,096.54 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8069.00 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 เงินที่ใช้ลงทุนปลูกข้าวต่อปีของเกษตรกร

เงินทุน	เงินทุนของตนเอง		เงินทุนจากแหล่งอื่น	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ใช้เงินทุนจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง	60	15.00	169	42.25
0 – 5,000 บาท	207	51.75	108	27.00
5,001 – 10,000 บาท	85	21.25	57	14.25
10,001 – 15,000 บาท	11	2.75	14	3.50
15,001 – 20,000 บาท	27	6.75	38	9.50
20,001 – 25,000 บาท	5	1.25	4	1.00
25,001 – 30,000 บาท	2	0.50	8	2.00
30,001 – 35,000 บาท	0	0.00	1	0.25
35,001 – 40,000 บาท	1	0.25	0	0.00
40,001 – 45,000 บาท	0	0.00	0	0.00
45,001 – 50,000 บาท	2	0.50	1	0.25
รวม	400	100	400	100

เงินทุนของตนเอง

จำนวนเงินทุนต่ำสุด 1,000 บาท	จำนวนเงินทุนสูงสุด 50,000 บาท
จำนวนเงินทุนเฉลี่ย 7,449.09 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6819.37

เงินทุนจากแหล่งอื่น

จำนวนเงินทุนต่ำสุด 1,000 บาท	จำนวนเงินทุนสูงสุด 50,000 บาท
จำนวนเงินทุนเฉลี่ย 10,096.54 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8069.00

1.11 พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูก

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวเหนียวพันธุ์ กข. 6 คิดเป็นร้อยละ 93.25 รองลงมาคือปลูกข้าวเจ้าพันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105 ร้อยละ 54.50 และปลูกข้าวเจ้าพันธุ์ กข. 15 ร้อยละ 20 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูก

(n = 400)

พันธุ์ข้าว	จำนวน	ร้อยละ
ข้าวเจ้า		
- พันธุ์ข้าวหอมมะลิ 105	218	54.50
- พันธุ์ กข. 15	80	20.00
ข้าวเหนียว		
- พันธุ์ กข. 6	373	93.25

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถระบุพันธุ์ข้าวที่ปลูกได้หลายพันธุ์

1.12 ภาวะหนี้สินของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรร้อยละ 86.25 ระบุว่าไม่มีหนี้สิน และเกษตรกรร้อยละ 13.25 ระบุว่าไม่มีหนี้สินโดยรวมทั้งหมด โดยหนี้สินรวมที่เกษตรกรมีอยู่ระหว่าง 40,001 – 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.87 รองลงมาคือมีหนี้สินรวมอยู่ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 19.72 สำหรับหนี้สินรวมที่เกษตรกรมีน้อยที่สุดคืออยู่ระหว่าง 80,001 – 100,000 บาท ร้อยละ 11.01 ซึ่งจำนวนหนี้สินรวมต่ำสุดคือ 2,000 บาท หนี้สินรวมสูงสุด 450,000 บาท คิดเป็นหนี้สินโดยเฉลี่ย 77,364.84 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 78507.62

ในส่วนของหนี้สินในระบบนั้น เกษตรกรร้อยละ 82 ระบุว่าไม่มีหนี้สินในระบบ และเกษตรกรร้อยละ 18 ระบุว่าไม่มีหนี้สินในระบบ โดยหนี้สินในระบบที่เกษตรกรมีอยู่ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.05 รองลงมาคือ มีหนี้สินไม่เกิน 20,000 บาท ร้อยละ 22.56 สำหรับหนี้สินที่เกษตรกรมีน้อยที่สุดคืออยู่ระหว่าง 60,001 – 80,000 บาท ร้อยละ 6.40 ซึ่งจำนวนหนี้สินในระบบต่ำสุดคือ 3,500 บาท จำนวนหนี้สินในระบบสูงสุด 450,000 บาท คิดเป็นหนี้สินโดยเฉลี่ย 66,696.65 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 71503.85

สำหรับหนี้สินนอกระบบนั้น เกษตรกรร้อยละ 61.50 ระบุว่าไม่มีหนี้สินนอกระบบ และเกษตรกรร้อยละ 38.50 ระบุว่าไม่มีหนี้สินนอกระบบ โดยหนี้สินนอกระบบที่เกษตรกรมีคือไม่เกิน 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.19 รองลงมาคือมีหนี้สินอยู่ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 24.68 หนี้สินที่เกษตรกรมีน้อยที่สุดคืออยู่ระหว่าง 60,001 – 80,000 บาท ร้อยละ 0.65 ซึ่งจำนวนหนี้สินนอกระบบต่ำสุดคือ 2,000 บาท หนี้สินนอกระบบสูงสุดคือ 200,000 บาท คิดเป็นหนี้สินโดยเฉลี่ย 32,360.13 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 71503.85 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ภาวะหนี้สินของเกษตรกร

(n = 400)

ภาวะหนี้สิน	หนี้สินในระบบ		หนี้สินนอกระบบ		หนี้สินรวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีหนี้สิน	72	18.00	246	61.50	55	13.75
	328	82.00	154	38.50	345	86.25
รวม	400	100	400	100	400	100
มี - 0 – 20,000 บาท	74	22.56	85	55.19	63	18.26
- 20,001 – 40,000 บาท	92	28.05	38	24.68	68	19.72
- 40,001 – 60,000 บาท	61	18.60	17	11.04	72	20.87
- 60,001 – 80,000 บาท	21	6.40	1	0.65	40	11.59
- 80,001 – 100,000 บาท	31	9.45	5	3.25	38	11.01
- มากกว่า 100,000 บาท	49	14.94	8	5.19	64	18.55
รวม	328	100	154	100	345	100

หนี้สินในระบบ

จำนวนหนี้สินต่ำสุด 3,500 บาท

จำนวนหนี้สินสูงสุด 450,000 บาท

จำนวนหนี้สินเฉลี่ย 66,696.65 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 71503.85

หนี้สินนอกระบบ

จำนวนหนี้สินต่ำสุด 2,000 บาท

จำนวนหนี้สินสูงสุด 200,000 บาท

จำนวนหนี้สินเฉลี่ย 32,360.13 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 34252.82

หนี้สินรวมทั้งหมด

จำนวนหนี้สินต่ำสุด 2,000 บาท

จำนวนหนี้สินสูงสุด 450,000 บาท

จำนวนหนี้สินเฉลี่ย 77,364.84 บาท

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 78507.62

1.13 แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าวของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินทุนของตนเองในการปลูกข้าว คิดเป็นร้อยละ 82.75 รองลงมาคือใช้แหล่งเงินทุนของรัฐบาล กองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 60.50 และใช้แหล่งเงินทุนโดยกู้นอกระบบ เช่น จากญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน พ่อค้าในพื้นที่ ร้อยละ 15.75 ตามลำดับ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าวของเกษตรกร

(n = 400)

แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว	จำนวน	ร้อยละ
ลงทุนด้วยตนเอง	331	82.75
แหล่งเงินทุนของรัฐบาล/กองทุนหมู่บ้าน	242	60.50
แหล่งเงินกู้นอกระบบ เช่น ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน พ่อค้าในพื้นที่	63	15.75

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถระบุแหล่งเงินทุนได้หลายแหล่ง

1.14 การเก็บผลผลิตข้าวของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรร้อยละ 88.50 เก็บผลผลิตข้าวไว้ในยุ้งฉาง และร้อยละ 49.75 เก็บผลผลิตข้าวโดยใส่ถุง กระสอบ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การเก็บผลผลิตข้าวของเกษตรกร

(n = 400)

การเก็บผลผลิตข้าวของเกษตรกร	จำนวน	ร้อยละ
เก็บในยุ้งฉาง	354	88.50
ใส่ถุง / กระสอบ	199	49.75

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถระบุแหล่งเก็บผลผลิตได้หลายแหล่ง

1.15 สถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวในพื้นที่เขตการปกครองระดับต่าง ๆ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ระบุสถานที่รับซื้อข้าวในระดับหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 57.75 รองลงมาคือระบุสถานที่รับซื้อข้าวในระดับตำบล ร้อยละ 48.50 และสถานที่รับซื้อที่เกษตรกรระบุน้อยที่สุดคือระดับประเทศ ร้อยละ 0.75 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 สถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวในพื้นที่เขตการปกครองระดับต่าง ๆ

(n = 400)

สถานที่รับซื้อผลผลิตข้าว	จำนวน	ร้อยละ
ระดับหมู่บ้าน	231	57.75
ระดับตำบล	194	48.50
ระดับอำเภอ	139	34.75
ระดับจังหวัด	69	17.25
ระดับประเทศ	3	0.75

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถระบุสถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวได้หลายแหล่ง

1.16 สถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวในปีที่ผ่านมาของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรร้อยละ 48.50 ระบุว่ามีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิตข้าวที่บ้าน สถานที่รับซื้อที่รองลงมาคือ โรงสี ร้อยละ 26 และสถานที่รับซื้อที่เกษตรกรระบุไว้น้อยที่สุดคือ ขายให้เกษตรกรระดับตำบล ร้อยละ 3.75 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 สถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวในปีที่ผ่านมาของเกษตรกร

(n = 400)

สถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวในปีที่ผ่านมา	จำนวน	ร้อยละ
พ่อค้าคนกลางมารับซื้อเองที่บ้าน	194	48.50
โรงสี	104	26.00
จำหน่ายกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	89	22.25
สหกรณ์การเกษตร	65	16.25
เกษตรกรระดับหมู่บ้าน	55	13.75
ลานรับซื้อของ อตก.	27	6.75
ธนาคารข้าวของหมู่บ้าน	18	4.50
เกษตรกรระดับตำบล	15	3.75

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถระบุสถานที่รับซื้อผลผลิตข้าวได้หลายแหล่ง

1.17 การสอบถามหรือเปรียบเทียบราคาผลผลิตของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เคยสอบถามหรือเปรียบเทียบราคาผลผลิต คิดเป็น ร้อยละ 84 และมีเกษตรกรร้อยละ 16 ไม่เคยสอบถามหรือเปรียบเทียบราคาผลผลิต (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การสอบถามหรือเปรียบเทียบราคาผลผลิตของเกษตรกร

การสอบถามหรือเปรียบเทียบราคาผลผลิต	จำนวน	ร้อยละ
เคย	336	84.00
ไม่เคย	64	16.00
รวม	400	100

1.18 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ ของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรด้านราคาของผลผลิตข้าวจากพ่อค้าผู้รับซื้อมากที่สุด ร้อยละ 72 รองลงมาคือได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้าน เพื่อนเกษตรกร ร้อยละ 67 และได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ น้อยที่สุด ร้อยละ 26.25

สำหรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรด้านสถานที่รับซื้อผลผลิตข้าว เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากพ่อค้าผู้รับซื้อมากที่สุดเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 81.50 รองลงมาคือได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 34.25 และได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ น้อยที่สุด ร้อยละ 7.50 (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ ของเกษตรกร

(n = 400)

การได้รับข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตรจากแหล่งต่าง ๆ	ด้านราคาของผลผลิตข้าว		ด้านสถานที่รับซื้อผลผลิตข้าว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกในครอบครัว	122	30.50	35	8.75
เพื่อนบ้าน / เพื่อนเกษตรกร	268	67.00	114	28.50
ผู้นำในท้องถิ่น	216	54.00	84	21.00
เจ้าหน้าที่ / หน่วยงานของรัฐ	177	44.25	137	34.25
พ่อค้าผู้รับซื้อข้าว	288	72.00	326	81.50
สื่อวิทยุ / โทรทัศน์ / หนังสือพิมพ์	105	26.25	30	7.50

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถระบุแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรได้หลายแหล่ง

1.19 ระดับของความช่วยเหลือ / คำแนะนำจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในระดับดีพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 70.75 รองลงมาได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำในระดับมาก ร้อยละ 16.25 แต่ได้รับความช่วยเหลือแนะนำได้ไม่ดี ร้อยละ 3 และไม่เคยได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 10 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ระดับของความช่วยเหลือ / คำแนะนำจากหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ระดับของความช่วยเหลือ / คำแนะนำ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	65	16.25
ดีพอใช้	283	70.75
ไม่ดี	12	3.00
ไม่เคยได้รับความช่วยเหลือ	40	10.00
รวม	400	100

**1.20 ความต้องการที่จะให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำข้อมูล
ข่าวสารทั้งในเรื่องราคาและสถานที่จำหน่ายผลผลิตข้าว**

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 93.75 ต้องการที่จะให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำข้อมูลข่าวสารในเรื่องราคาและสถานที่จำหน่ายผลผลิตข้าว และมีเกษตรกรร้อยละ 6.25 ไม่ต้องการคำแนะนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

สำหรับระดับความต้องการนั้น เกษตรกรร้อยละ 82.66 ระบุว่า ต้องการในระดับมาก ร้อยละ 17.07 ระบุว่าต้องการในระดับปานกลาง และร้อยละ 0.27 ระบุว่าต้องการในระดับน้อย (ตารางที่ 23)

**ตารางที่ 23 ความต้องการที่จะให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำข้อมูล
ข่าวสารทั้งในเรื่องราคาและสถานที่จำหน่ายผลผลิตข้าว**

(n = 400)

ความต้องการคำแนะนำข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	375	93.75
ไม่ต้องการ	25	6.25
รวม	400	100
ระดับความต้องการ		
- มาก	310	82.66
- ปานกลาง	64	17.07
- น้อย	1	0.27
รวม	375	100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจขายข้าวของเกษตรกร

2.1 การขายผลผลิตข้าวที่ผ่านมาของเกษตรกรขายให้กับหน่วยงานใด

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรร้อยละ 43 ขายผลผลิตข้าวให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยร้อยละ 31.50 ขายผลผลิตข้าวให้ภาคเอกชนเพียงแหล่งเดียว และร้อยละ 25.50 ขายข้าวให้ภาครัฐเพียงแหล่งเดียว (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 หน่วยงานที่เกษตรกรขายผลผลิตข้าวที่ผ่านมา

หน่วยงานที่เกษตรกรขายผลผลิตข้าว	จำนวน	ร้อยละ
ภาครัฐ	102	25.50
ภาคเอกชน	126	31.50
ทั้ง 2 แห่ง	172	43.00
รวม	400	100

2.2 ผลผลิตข้าวที่ผลิตได้ และปริมาณผลผลิตข้าวที่ขายได้ต่อปี

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีผลผลิตข้าวรวมอยู่ระหว่าง 2,001 – 4,000 กิโลกรัม ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคือมีผลผลิตข้าวรวมอยู่ระหว่าง 4,001 – 6,000 กิโลกรัมต่อปี ร้อยละ 28.75 สำหรับผลผลิตข้าวรวมน้อยที่สุดอยู่ระหว่าง 18,001 – 20,000 กิโลกรัมต่อปี และมากกว่า 20,000 กิโลกรัมต่อปี ร้อยละ 0.25 เท่ากัน โดยผลผลิตข้าวรวมต่ำสุดคือ 1,120 กิโลกรัมต่อปี ผลผลิตข้าวรวมสูงสุดคือ 21,000 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นผลผลิตข้าวรวมโดยเฉลี่ย 5,133.21 กิโลกรัมต่อปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 3160.24

สำหรับผลผลิตข้าวที่ขายได้อยู่ระหว่าง 2,001 – 4,000 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นร้อยละ 39.25 รองลงมาคือมีผลผลิตข้าวที่ขายได้ระหว่าง 1 – 2,000 กิโลกรัมต่อปี ร้อยละ 30.25 และไม่มีเกษตรกรคนใดระบุว่าขายผลผลิตข้าวได้มากกว่า 16,000 กิโลกรัมต่อปี โดยผลผลิตข้าวที่ขายได้ต่ำสุดคือ 700 กิโลกรัมต่อปี ผลผลิตข้าวที่ขายได้สูงสุดคือ 15,120 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นผลผลิตข้าวที่ขายได้โดยเฉลี่ย 3,248.04 กิโลกรัมต่อปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 2266.50 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ผลผลิตข้าวที่ผลิตได้ และปริมาณผลผลิตข้าวที่ขายได้ต่อปี

จำนวนผลผลิตข้าว / ปี	ผลผลิตข้าวรวม		ผลผลิตข้าวที่ขายได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 – 2,000 กิโลกรัม	33	8.25	121	30.25
2,001 – 4,000 กิโลกรัม	128	32.00	157	39.25
4,001 – 6,000 กิโลกรัม	115	28.75	82	20.50
6,001 – 8,000 กิโลกรัม	66	16.50	22	5.50
8,001 – 10,000 กิโลกรัม	27	6.75	12	3.00
10,001 – 12,000 กิโลกรัม	16	4.00	3	0.75
12,001 – 14,000 กิโลกรัม	7	1.75	1	0.25
14,001 – 16,000 กิโลกรัม	3	0.75	2	0.50
16,001 – 18,000 กิโลกรัม	3	0.75	0	0.00
18,001 – 20,000 กิโลกรัม	1	0.25	0	0.00
มากกว่า 20,000 กิโลกรัม	1	0.25	0	0.00
รวม	400	100	400	100

ผลผลิตข้าวรวม / ปี

จำนวนผลผลิตต่ำสุด 1,120 กิโลกรัม	จำนวนผลผลิตสูงสุด 21,000 กิโลกรัม
จำนวนผลผลิตเฉลี่ย 5,133.21 กิโลกรัม	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3160.24

ผลผลิตข้าวที่ขายได้ / ปี

จำนวนผลผลิตต่ำสุด 700 กิโลกรัม	จำนวนผลผลิตสูงสุด 15,120 กิโลกรัม
จำนวนผลผลิตเฉลี่ย 3,248.04 กิโลกรัม	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2266.50

2.3 รายได้ของเกษตรกรจากการขายผลผลิตข้าวรวมกันต่อปี

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตข้าวอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32.25 รองลงมาคือมีรายได้จากการขายผลผลิตข้าวไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี และไม่มีเกษตรกรคนใดระบุว่าไม่มีรายได้จากการขายผลผลิตข้าวอยู่ระหว่าง 80,001 – 90,000 บาทต่อปี

สำหรับรายได้ของเกษตรกรจากการขายผลผลิตข้าวต่ำสุดคือ 2,000 บาทต่อปี รายได้จากการขายผลผลิตข้าวสูงสุด 100,000 บาทต่อปี คิดเป็นรายได้จากการขายผลผลิตข้าวโดยเฉลี่ย 22,727.63 บาทต่อปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15278.81 (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 รายได้ของเกษตรกรจากการขายผลผลิตข้าวรวมกันต่อปี

รายได้จากการขายผลผลิตข้าว	จำนวน	ร้อยละ
0 – 10,000 บาท	117	29.25
10,001 – 20,000 บาท	129	32.25
20,001 – 30,000 บาท	76	19.00
30,001 – 40,000 บาท	38	9.50
40,001 – 50,000 บาท	27	6.75
50,001 – 60,000 บาท	4	1.00
60,001 – 70,000 บาท	3	0.75
70,001 – 80,000 บาท	5	1.25
80,001 – 90,000 บาท	0	0.00
90,001 – 100,000 บาท	1	0.25
รวม	400	100

จำนวนรายได้ต่ำสุด 2,000 บาท	จำนวนรายได้สูงสุด 100,000 บาท
จำนวนรายได้เฉลี่ย 22,727.63 บาท	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15278.81

2.4 ราคาข้าวที่ขายได้ครั้งล่าสุดของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรขายข้าวเจ้าได้ในราคาระหว่าง 7 – 8 บาท / กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมาคือขายข้าวเจ้าในราคาระหว่าง 8 – 9 บาท / กิโลกรัม ร้อยละ 25.75 ไม่มีเกษตรกรรายใดที่ขายข้าวเจ้าได้ราคาต่ำกว่า 5 – 6 บาท / กิโลกรัม และมีเกษตรกรอีกร้อยละ 18.50 ที่ไม่ได้ขายข้าวเจ้า โดยราคาข้าวเจ้าต่ำสุดคือ 6.86 บาท/กิโลกรัม ราคาข้าวเจ้าสูงสุดคือ 10.14 บาท/กิโลกรัม คิดเป็นราคาข้าวเจ้าโดยเฉลี่ย 8.46 บาท/กิโลกรัม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 11.329

สำหรับราคาของข้าวเหนียว เกษตรกรขายข้าวเหนียวได้ในราคาระหว่าง 6 – 7 บาท/กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาคือขายได้ราคาระหว่าง 7 – 8 บาท / กิโลกรัม ร้อยละ 34.50 ไม่มีเกษตรกรคนใดที่ขายข้าวเหนียวได้ราคาเกินกว่า 9 บาทต่อกิโลกรัม และมีเกษตรกรร้อยละ 13.75 ที่ไม่ขายข้าวเหนียว โดยราคาข้าวเหนียวต่ำสุดคือ 5.43 บาท/กิโลกรัม ราคาข้าวเหนียวสูงสุดคือ 8.07 บาท/กิโลกรัม คิดเป็นราคาข้าวเหนียวโดยเฉลี่ย 6.88 บาท/กิโลกรัม และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.618 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ราคาข้าวที่ขายได้ครั้งล่าสุดของเกษตรกร

ราคาข้าว (บาท / กิโลกรัม)	ข้าวเจ้า		ข้าวเหนียว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ขาย	74	18.50	55	13.75
5 – 6 บาท / กิโลกรัม	0	0.00	37	9.25
6 – 7 บาท / กิโลกรัม	1	0.25	166	41.50
7 – 8 บาท / กิโลกรัม	122	30.50	138	34.50
8 – 9 บาท / กิโลกรัม	103	25.75	4	1.00
9 – 10 บาท / กิโลกรัม	98	24.50	0	0.00
มากกว่า 10 บาท / กิโลกรัม	2	0.50	0	0.00
รวม	400	100	400	100

ราคาข้าวเจ้า (บาท / กิโลกรัม)

จำนวนราคาต่ำสุด 6.86 บาท/กิโลกรัม จำนวนราคาสูงสุด 10.14 บาท/กิโลกรัม
จำนวนราคาเฉลี่ย 8.46 บาท/กิโลกรัม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.809

ราคาข้าวเหนียว (บาท / กิโลกรัม)

จำนวนราคาต่ำสุด 5.43 บาท/กิโลกรัม จำนวนราคาสูงสุด 8.07 บาท/กิโลกรัม
จำนวนราคาเฉลี่ย 6.88 บาท/กิโลกรัม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.618

2.5 วิธีการชำระเงินของผู้รับซื้อผลผลิตข้าว

จากการศึกษาพบว่า ผู้รับซื้อส่วนใหญ่มีวิธีการชำระเงินค่าผลผลิตข้าวด้วยการชำระเป็นเงินสด คิดเป็นร้อยละ 75.75 รองลงมาคือ ชำระผ่านทางธนาคาร ร้อยละ 21.75 และชำระเป็นงวด ร้อยละ 4.50 ตามลำดับ (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 วิธีการชำระเงินของผู้รับซื้อผลผลิตข้าว

(N = 400)

วิธีการชำระเงิน	จำนวน	ร้อยละ
ชำระเป็นเงินสด	303	75.75
ชำระเป็นงวด	18	4.50
ชำระผ่านทางธนาคาร	87	21.75

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถระบุวิธีการชำระเงินของผู้รับซื้อ ได้หลายวิธี

2.6 เหตุผลที่เกษตรกรตัดสินใจขายข้าว

จากการศึกษาพบว่า เหตุผลลำดับแรกที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจขายข้าวเนื่องจากเหตุผลเรื่องราคาเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 57.50 เหตุผลลำดับที่ 2 ของการตัดสินใจ ได้แก่ ขายข้าวแล้วได้รับเงินไว ร้อยละ 25.00 เหตุผลลำดับที่ 3 ของการตัดสินใจคือ ความสะดวกในการขายข้าว ร้อยละ 21.75 เหตุผลลำดับที่ 4 ของการตัดสินใจคือ ความคุ้นเคย ร้อยละ 19.00 และเหตุผลลำดับที่ 5 คือไม่มีทางเลือกอื่น และเกษตรกรบางส่วนยังมีเหตุผลเพิ่มเติมในการตัดสินใจขายข้าวเป็นลำดับที่ 1 คือ เพื่อชำระหนี้สิน ร้อยละ 6.00 (ตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 เหตุผลที่เกษตรกรตัดสินใจขายข้าว (เรียงลำดับจากมากไปน้อย)

(n = 400)

เหตุผลที่ ตัดสินใจขายข้าว	ลำดับที่ 1		ลำดับที่ 2		ลำดับที่ 3		ลำดับที่ 4		ลำดับที่ 5	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ราคา	230	57.50	58	14.50	29	7.25	22	5.50	9	2.25
ความสะดวก	39	9.75	87	21.75	87	21.75	56	14.00	26	6.50
ได้รับเงินไว	39	9.75	100	25.00	79	19.75	46	11.50	14	3.50
ไม่มีทางเลือกอื่น	52	13.00	37	9.25	22	5.50	21	5.25	101	25.25
ความคุ้นเคย	19	4.75	19	4.75	50	12.50	76	19.00	61	15.25
ชำระหนี้สิน	24	6.00	2	0.50	0	0.00	0	0.00	0	0.00

หมายเหตุ เกษตรกรเลือกตอบแบบเรียงลำดับไม่ครบทุกข้อ และมีเหตุผลเพิ่มเติมมา ได้แก่ การตัดสินใจขายข้าวเพื่อชำระหนี้สิน

2.7 ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อราคาที่ยาวได้

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 62.00 มีความพึงพอใจต่อราคาผลผลิตข้าวที่ขายได้ในระดับปานกลาง โดยระบุเหตุผลความพึงพอใจในระดับปานกลาง ยกตัวอย่างเช่น ขายข้าวได้ราคาต่ำ จำนวน 107 คน ขายข้าวได้ราคาน่าพอใจ จำนวน 60 เป็นต้น เกษตรกรร้อยละ 24.50 มีระดับความพึงพอใจในการขายผลผลิตข้าวในระดับมาก โดยระบุเหตุผลว่า ขายข้าวได้ราคาดี จำนวน 98 คน และมีเกษตรกรร้อยละ 13.50 มีความพึงพอใจในการขายผลผลิตข้าวในระดับน้อย เนื่องจาก ขายข้าวได้ราคาต่ำมาก จำนวน 54 คน (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อราคาที่ยาวได้

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ	เหตุผล (จำนวนคน)
มาก	98	24.50	- ขายข้าวได้ราคาดี (98 คน)
ปานกลาง	248	62.00	- ขายข้าวได้ราคาต่ำ (107 คน) - ขายข้าวได้ราคาน่าพอใจ (60 คน) - ไม่ระบุเหตุผล (32 คน) - ได้รับเงินไว (15 คน) - ราคาข้าวไม่แน่นอน (11 คน) - ราคาข้าวขึ้นอยู่กับผู้รับซื้อ ผู้ขายกำหนดราคาเองไม่ได้ (8 คน) - รัฐบาลให้การสนับสนุน (7 คน) - ได้รับความสะดวกในการขายข้าว (6 คน) - ข้าวที่ขายมีจำนวนน้อยเกินไป (2 คน)
น้อย	54	13.50	- ขายข้าวได้ราคาต่ำมาก (54 คน)
รวม	400	100	

2.8 วิธีการนำผลผลิตข้าวไปขายของเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 56.25 ระบุว่า การขายผลผลิตข้าวของตน มีผู้รับซื้อมารับผลผลิตเอง เกษตรกรร้อยละ 25.75 นำไปขายให้แหล่งรับซื้อโดยการจ้างหรือเช่า พาหนะของคนอื่น และเกษตรกรร้อยละ 18.00 นำไปขายให้แหล่งรับซื้อด้วยพาหนะของตนเอง (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 วิธีการนำผลผลิตข้าวไปขายของเกษตรกร

วิธีการนำผลผลิตข้าวไปขาย	จำนวน	ร้อยละ
นำไปขายให้แหล่งรับซื้อด้วยพาหนะของตนเอง	72	18.00
นำไปขายให้แหล่งรับซื้อโดยการจ้าง/เช่าพาหนะของคนอื่น	103	25.75
ผู้รับซื้อมารับผลผลิตเอง	225	56.25
รวม	400	100

2.9 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการตัดสินใจขายผลผลิตข้าว

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการตัดสินใจขายผลผลิตข้าว พบว่าเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.29

โดยความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการตัดสินใจขายผลผลิตข้าวในระดับมากนั้น ได้แก่เพื่อใช้ในการศึกษาสมาชิกในครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 2.68 และเพื่อชำระหนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.50

ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการตัดสินใจขายผลผลิตข้าวในระดับปานกลาง ได้แก่เพื่อการดำรงชีพและซื้อสิ่งของอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.38 เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการลงทุนครั้งต่อไปมีค่าเฉลี่ย 2.35 เพื่อการออมของครอบครัว มีค่าเฉลี่ย 1.96 และเนื่องจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและอื่น ๆ เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ มีค่าเฉลี่ย 1.90 ตามลำดับ (ตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการตัดสินใจขายผลผลิตข้าว

ข้อความ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. เพื่อชำระหนี้	2.50	0.746	มาก
2. เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการลงทุนครั้งต่อไป	2.35	0.667	ปานกลาง
3. เพื่อการออมของครอบครัว	1.96	0.809	ปานกลาง
4. เพื่อการดำรงชีพและซื้อสิ่งของอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	2.38	0.712	ปานกลาง
5. เพื่อใช้ในการศึกษาสมาชิกในครอบครัว	2.68	0.588	มาก
6. เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและอื่น ๆ เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ	1.90	0.807	ปานกลาง
โดยรวม	2.29	0.721	ปานกลาง

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าว
ของเกษตรกร**

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านอื่น ๆ เมื่อนำไปคำนวณหาค่าไคสแควร์ จะจัดระดับการตัดสินใจไว้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับการตัดสินใจมาก และระดับการตัดสินใจน้อย เพื่อใช้กำหนดทิศทางให้ถูกต้องยิ่งขึ้น โดยรวมกลุ่มที่มีระดับการตัดสินใจมากกับกลุ่มที่มีระดับการตัดสินใจปานกลาง จัดเป็นกลุ่มระดับการตัดสินใจมาก และกลุ่มที่เหลือคือกลุ่มระดับการตัดสินใจน้อย (ตารางที่ 33)

**ตารางที่ 33 การตัดสินใจขายข้าวของเกษตรกรที่มีระดับการตัดสินใจมากและระดับการตัดสินใจ
น้อย**

การตัดสินใจ	ระดับการตัดสินใจมาก (ระดับการตัดสินใจมาก + ระดับการตัดสินใจปานกลาง) จำนวน (ร้อยละ)	ระดับการ ตัดสินใจน้อย จำนวน (ร้อยละ)
เพื่อชำระหนี้	339 (84.75)	61 (15.25)
เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการลงทุนครั้งต่อไป	357 (89.25)	43 (10.75)
เพื่อการออมของครอบครัว	261 (65.25)	139 (34.75)
เพื่อการดำรงชีพและซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ	346 (86.50)	54 (13.50)
เพื่อใช้ในการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว	375 (93.75)	25 (6.25)
เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและอื่น ๆ เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ	248 (62.00)	152 (38.00)

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อชำระหนี้ ของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อชำระหนี้ของเกษตรกร พบว่า เพศ ระดับการศึกษา แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว ภาวะหนี้สิน และการรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อชำระหนี้ของเกษตรกร มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อชำระหนี้
ของเกษตรกร

ตัวแปร	χ^2 ค่ารวม	d.f.	p
เพศ	5.02	1	0.05
อายุ	1.26	1	NS
ระดับการศึกษา	5.60	1	0.05
สภาพการถือครองที่ดิน	0.73	1	NS
ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว	1.96	1	NS
รายได้ของครอบครัว	0.02	1	NS
แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว	6.63	1	0.05
ต้นทุนในการผลิต	0.15	1	NS
แรงงานในครอบครัว	0.04	1	NS
ภาวะหนี้สิน	6.63	1	0.05
ค่าใช้จ่ายของครอบครัว	0.87	1	NS
การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน ในพื้นที่	0.02	1	NS
การรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด	3.95	1	0.05
การเก็บรักษาผลผลิต	0.18	1	NS
ความสะดวกในการขนส่ง	0.57	1	NS

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมดูในภาคผนวกที่ 1

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการลงทุนครั้งต่อไปของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการลงทุนครั้งต่อไปของเกษตรกร พบว่า สภาพการถือครองที่ดิน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการลงทุนครั้งต่อไปของเกษตรกร มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการลงทุนครั้งต่อไปของเกษตรกร

ตัวแปร	χ^2 จำนวน	d.f.	p
เพศ	0.60	1	NS
อายุ	0.61	1	NS
ระดับการศึกษา	0.01	1	NS
สภาพการถือครองที่ดิน	5.80	1	0.05
ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว	1.89	1	NS
รายได้ของครอบครัว	3.40	1	NS
แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว	0.36	1	NS
ต้นทุนในการผลิต	1.91	1	NS
แรงงานในครอบครัว	3.15	1	NS
ภาวะหนี้สิน	2.74	1	NS
ค่าใช้จ่ายของครอบครัว	1.20	1	NS
การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานในพื้นที่	0.09	1	NS
การรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด	0.87	1	NS
การเก็บรักษาผลผลิต	0.23	1	NS
ความสะดวกในการขนส่ง	0.84	1	NS

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมดูในภาคผนวกที่ 1

3.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการออมของครอบครัวเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการออมของครอบครัวเกษตรกร พบว่า แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว และภาวะหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการออมของครอบครัวเกษตรกร มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการออมของครอบครัวเกษตรกร

ตัวแปร	χ^2 จำนวน	d.f.	p
เพศ	0.36	1	NS
อายุ	0.70	1	NS
ระดับการศึกษา	0.75	1	NS
สภาพการถือครองที่ดิน	0.10	1	NS
ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว	0.17	1	NS
รายได้ของครอบครัว	2.61	1	NS
แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว	10.83	1	0.05
ต้นทุนในการผลิต	0.03	1	NS
แรงงานในครอบครัว	1.37	1	NS
ภาวะหนี้สิน	7.88	1	0.05
ค่าใช้จ่ายของครอบครัว	0.00	1	NS
การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานในพื้นที่	0.01	1	NS
การรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด	1.16	1	NS
การเก็บรักษาผลผลิต	0.44	1	NS
ความสะดวกในการขนส่ง	0.06	1	NS

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมดูในภาคผนวกที่ 1

3.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการดำรงชีพ และชื่อเสียงของอำนาจความสะดวกต่าง ๆ ของเกษตรกร

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการดำรงชีพและชื่อเสียงของอำนาจความสะดวกต่าง ๆ ของเกษตรกร พบว่า ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการดำรงชีพและชื่อเสียงของอำนาจความสะดวกต่าง ๆ ของเกษตรกร มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อการดำรงชีพและชื่อเสียงของอำนาจความสะดวกต่าง ๆ ของเกษตรกร

ตัวแปร	χ^2 จำนวน	d.f.	p
เพศ	0.05	1	NS
อายุ	0.16	1	NS
ระดับการศึกษา	0.39	1	NS
สภาพการถือครองที่ดิน	3.71	1	NS
ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว	4.83	1	0.05
รายได้ของครอบครัว	0.70	1	NS
แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว	1.36	1	NS
ต้นทุนในการผลิต	0.08	1	NS
แรงงานในครอบครัว	1.37	1	NS
ภาวะหนี้สิน	0.64	1	NS
ค่าใช้จ่ายของครอบครัว	0.11	1	NS
การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานในพื้นที่	0.31	1	NS
การรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด	0.30	1	NS
การเก็บรักษาผลผลิต	3.02	1	NS
ความสะดวกในการขนส่ง	0.03	1	NS

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมดูในภาคผนวกที่ 1

3.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อใช้ในการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อใช้ในการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และการเก็บรักษาผลผลิต มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อใช้ในการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเพื่อใช้ในการศึกษาของสมาชิกในครอบครัว

ตัวแปร	χ^2 จำนวน	d.f.	p
เพศ	3.13	1	NS
อายุ	8.81	1	0.05
ระดับการศึกษา	6.17	1	0.05
สภาพการถือครองที่ดิน	0.03	1	NS
ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว	1.03	1	NS
รายได้ของครอบครัว	3.46	1	NS
แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว	1.45	1	NS
ต้นทุนในการผลิต	0.00	1	NS
แรงงานในครอบครัว	0.24	1	NS
ภาวะหนี้สิน	1.65	1	NS
ค่าใช้จ่ายของครอบครัว	0.03	1	NS
การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานในพื้นที่	0.01	1	NS
การรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด	0.32	1	NS
การเก็บรักษาผลผลิต	4.10	1	0.05
ความสะดวกในการขนส่ง	0.74	1	NS

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมดูในภาคผนวกที่ 1

3.6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเนื่องจาก เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและอื่น ๆ เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าวเนื่องจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและอื่น ๆ เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ พบว่า ไม่มีตัวแปรใดที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจขายข้าวเนื่องจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและอื่น ๆ เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจขายข้าว
เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินและอื่น ๆ เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ

ตัวแปร	χ^2 จำนวน	d.f.	p
เพศ	1.39	1	NS
อายุ	0.21	1	NS
ระดับการศึกษา	0.17	1	NS
สภาพการถือครองที่ดิน	0.51	1	NS
ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว	0.05	1	NS
รายได้ของครอบครัว	0.28	1	NS
แหล่งเงินทุนในการปลูกข้าว	0.68	1	NS
ต้นทุนในการผลิต	0.08	1	NS
แรงงานในครอบครัว	0.04	1	NS
ภาวะหนี้สิน	0.56	1	NS
ค่าใช้จ่ายของครอบครัว	0.24	1	NS
การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน ในพื้นที่	0.10	1	NS
การรับข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด	1.07	1	NS
การเก็บรักษาผลผลิต	0.66	1	NS
ความสะดวกในการขนส่ง	2.43	1	NS

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมดูในภาคผนวกที่ 1

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรด้านการผลิตและการตลาด

4.1 ปัญหาของเกษตรกรด้านการผลิต

ผลการวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกรด้านการผลิต พบว่า เกษตรกรมีปัญหาแมลงศัตรูพืชทำลายข้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.25 รองลงมาคือ ปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับทำนา ร้อยละ 9.75 สำหรับปัญหาด้านการผลิตอื่นๆ ที่เกษตรกรพบ ได้แก่ ปัญหาน้ำท่วม ร้อยละ 9.50 ได้ผลผลิตข้าวน้อย ร้อยละ 5.75 ต้นทุนการผลิตสูงแต่ขายข้าวได้ราคาต่ำ ร้อยละ 5.50 ไม่มีทุนหมุนเวียนสำหรับทำนา ร้อยละ 4.00 ยาฆ่าแมลงและปุ๋ยมีราคาแพง ร้อยละ 3.25 ค่าแรงงาน ค่าจ้างสูง ราคาน้ำมันแพงและเกิดโรคระบาดในนาข้าว ร้อยละ 2.75 ขาดแคลนแรงงาน ร้อยละ 2.00 เมล็ดพันธุ์ข้าวไม่มีคุณภาพและขาดแคลนเครื่องจักรกลทำการเกษตร ร้อยละ 1.00 ปัญหาดินเสื่อมสภาพ ร้อยละ 0.75 ข้าวไม่มีน้ำหนักรวมและเกิดวัชพืชในนาข้าว ร้อยละ 0.75 และปัญหาขาดแคลนที่ทำกิน ร้อยละ 0.25 ตามลำดับ (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 ปัญหาของเกษตรกรด้านการผลิต

ประเด็นปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
แมลงศัตรูพืชทำลายข้าว	69	17.25
ขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับทำนา	39	9.75
เกิดปัญหาน้ำท่วม	38	9.50
ได้ผลผลิตข้าวน้อย	23	5.75
ต้นทุนการผลิตสูงแต่ขายข้าวได้ราคาต่ำ	22	5.50
ไม่มีทุนหมุนเวียนสำหรับทำนา	16	4.00
ยาฆ่าแมลงและปุ๋ยมีราคาแพง	13	3.25
ค่าแรงงาน ค่าจ้างสูง ราคาน้ำมันแพง	11	2.75
เกิดโรคระบาดในนาข้าว	11	2.75
ขาดแคลนแรงงาน	8	2.00
เมล็ดพันธุ์ข้าวไม่มีคุณภาพ	4	1.00
ขาดแคลนเครื่องจักรกลทำการเกษตร	4	1.00
ปัญหาดินเสื่อมคุณภาพ	3	0.75
ข้าวไม่มีน้ำหนัก	2	0.50
เกิดวัชพืชในนาข้าว	2	0.50
ขาดแคลนที่ทำกิน	1	0.25

4.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรด้านการผลิต

เกษตรกรมีข้อเสนอแนะด้านการผลิต คือต้องการเจ้าหน้าที่แนะนำเรื่องการทำจัดวัชพืชและแมลงศัตรูข้าว ร้อยละ 5.25 รองลงมาคือ ต้องการแหล่งน้ำสำหรับทำเกษตรกรรมได้ตลอดทั้งปี ร้อยละ 4.75 และต้องการให้หน่วยงานภาครัฐควบคุมราคาปุ๋ยและยาฆ่าแมลงให้มีราคาถูกร้อยละ 4.25 สำหรับข้อเสนอแนะและความต้องการอื่น ๆ ได้แก่ ต้องการเงินกองทุนสนับสนุนสำหรับชาวนา ร้อยละ 2.75 ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการทำสารสกัดธรรมชาติเพื่อกำจัดแมลงศัตรูข้าว ร้อยละ 2.50 ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิตข้าว ร้อยละ 1.50 ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมและให้คำแนะนำเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ร้อยละ 1.25 ต้องการมีอาชีพเสริมหลังฤดูทำนา ต้องการให้ราคาปุ๋ยและยาฆ่าแมลงถูกลง ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐแก้ปัญหาเรื่องดินเสื่อมคุณภาพ และเสนอแนะว่าควรมีเครื่องจักรกลการเกษตรของหมู่บ้านเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 0.75 เท่ากัน หากเกิดโรคระบาดในนาข้าว อยากให้หน่วยงานราชการประกาศแจ้งให้เกษตรกรทราบผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์และขยายเวลาพักชำระหนี้ของเกษตรกร ร้อยละ 0.50 ตามลำดับ (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรด้านการผลิต

ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการเจ้าหน้าที่แนะนำเรื่องการกำจัดวัชพืชและแมลงศัตรูข้าว	21	5.25
ต้องการแหล่งน้ำสำหรับทำเกษตรกรรมได้ตลอดทั้งปี	19	4.75
ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐควบคุมราคาปุ๋ยและยาฆ่าแมลงให้มีราคาถูกลง	17	4.25
ต้องการเงินกองทุนสนับสนุนสำหรับชาวนา	11	2.75
ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการทำสารสกัดธรรมชาติเพื่อกำจัดแมลงศัตรูข้าว	10	2.50
ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิตข้าว	6	1.50
ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมและให้คำแนะนำเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว	5	1.25
ต้องการมีอาชีพเสริมหลังฤดูทำนา	3	0.75
ต้องการให้ราคาปุ๋ยและยาฆ่าแมลงถูกลง	3	0.75
ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐแก้ปัญหาเรื่องดินเสื่อมคุณภาพ	3	0.75
ควรมีเครื่องจักรกลการเกษตรของหมู่บ้านเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน	3	0.75
หากเกิดโรคระบาดในนาข้าว อยากให้หน่วยงานราชการประกาศแจ้งให้เกษตรกรทราบผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์	2	0.50
ขยายเวลาพักชำระหนี้ของเกษตรกร	2	0.50

4.3 ปัญหาของเกษตรกรด้านการตลาด

ผลการวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกรด้านการตลาด พบว่า เกษตรกรประสบปัญหาด้านการตลาดคือ ขายข้าวได้ราคาถูก ร้อยละ 16.75 รองลงมาคือ ปัญหาพ่อค้าคนกลางกดราคา รับซื้อผลผลิตข้าว ร้อยละ 5.00 สำหรับปัญหาด้านการตลาดอื่น ๆ ที่พบ ได้แก่ ไม่ทราบแหล่งที่รับซื้อข้าวราคาดี ร้อยละ 2.25 ขายข้าวแล้วได้รับเงินล่าช้าและตลาดรับซื้ออยู่ไกลบ้าน ไม่มีพาหนะขนส่งข้าวไปขาย ร้อยละ 1.75 เท่ากัน ราคาข้าวไม่แน่นอน ร้อยละ 1.00 ปัญหาข้าวล้นตลาดและตลาดรับซื้อไม่ได้มาตรฐาน โกงราคา โกงน้ำหนักข้าว ร้อยละ 0.75 ตามลำดับ (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 ปัญหาของเกษตรกรด้านการตลาด

ประเด็นปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ขายข้าวได้ราคาถูก	67	16.75
พ่อค้าคนกลางกดราคา รับซื้อผลผลิตข้าว	20	5.00
ไม่ทราบแหล่งที่รับซื้อข้าวราคาดี	9	2.25
ขายข้าวแล้วได้รับเงินล่าช้า	7	1.75
ตลาดรับซื้ออยู่ไกลบ้าน ไม่มีพาหนะขนส่งข้าวไปขาย	7	1.75
ราคาข้าวไม่แน่นอน	4	1.00
ปัญหาข้าวล้นตลาด	3	0.75
ตลาดรับซื้อไม่ได้มาตรฐาน โกงราคา โกงน้ำหนักข้าว	3	0.75

4.4 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรด้านการตลาด

เกษตรกรระบุข้อเสนอแนะและความต้องการด้านการตลาดคือ ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐรับซื้อข้าวในราคาดี ร้อยละ 9.75 รองลงมาคือ ต้องการให้รัฐบาลช่วยแก้ไขปัญหาการค้าข้าวตกต่ำ ร้อยละ 5.25 และต้องการตลาดกลางที่รับซื้อข้าวราคาดี ร้อยละ 4.75

สำหรับข้อเสนอแนะและความต้องการอื่น ๆ ได้แก่ ต้องการให้รัฐบาลประกันราคารับซื้อข้าว ร้อยละ 2.75 ต้องการขายข้าวโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 1.75 ต้องการให้มีธนาคารข้าวในหมู่บ้าน เพื่อเก็บข้าวไว้ขายตอนได้ราคาดี ร้อยละ 1.25 และต้องการตลาดรับซื้อที่ได้มาตรฐาน ไม่โกงราคา ไม่โกงน้ำหนักข้าว ร้อยละ 0.75 ตามลำดับ (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรด้านการตลาด

ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐรับซื้อข้าวในราคาดี	39	9.75
ต้องการให้รัฐบาลช่วยแก้ไขปัญหาการค้าข้าวตกต่ำ	21	5.25
ต้องการตลาดกลางที่รับซื้อข้าวราคาดี	19	4.75
ต้องการให้รัฐบาลประกันราคารับซื้อข้าว	11	2.75
ต้องการขายข้าวโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง	7	1.75
ต้องการให้มีธนาคารข้าวในหมู่บ้าน เพื่อเก็บข้าวไว้ขายตอนได้ราคาดี	5	1.25
ต้องการตลาดรับซื้อที่ได้มาตรฐาน ไม่โกงราคา ไม่โกงน้ำหนักข้าว	3	0.75